

Utánzás az egész világ

KÖNYVKRITIKA - LXV. évfolyam, 33. szám, 2021. augusztus 19.

Ivan Krasztev-Stephen Holmes: A fény kialszik. A liberális demokrácia válságáról. Fordította Széky János. Park Kiadó, Budapest, 2021, 368 oldal, 4499 Ft

A könyv további nagy előnye, hogy a régió, illetve Oroszország illiberális politikájának felemelkedését részben Kelet-Európa nyomasztó demográfiai trendjeiből vezeti le. A Kelet részben azért akar bosszút állni a korábban megalázóan utánzott Nyugaton, mert az utóbbi elszípkázza a lakosságát. Ezt a tényezőt önmagában nem érdemes túlhangsúlyozni: a kelet-európai illiberális vezetők és ideológusok sokszor őszintén büszkék saját demográfiai (és bevándolás-) politikájukra - annak ellenére is, hogy a szörnyű népesség hanyatlást mutató adatok erre nem sok alapot adnak. A Nyugattal kapcsolatos ellentmondásos társadalmi és politikai viszonyhoz azonban egyértelműen hozzájárul ez a tapasztalat is: a Nyugat a régió csatlakozása után mágnesként szípkázza el a tehetségeket.